

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

БАКАЛАВР
(освітній ступінь)

Кафедра **Основ архітектури та архітектурного проектування**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан архітектурного факультету

 /В. О. Кашченко /
«25» квітня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

**Історія архітектури і містобудування:
Історія світової архітектури
Стародавнього світу та Античності**
(назва освітньої компоненти)

шифр	назва спеціальності, освітньої програми
191	Архітектура та містобудування
ОП	Архітектура та містобудування

Розробник:

Горбик О.О., канд.архіт., доцент

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування

протокол № 8 від «21» квітня 2022 року

Завідувач кафедри

(підпис)

/О.С. Слепцов/

Схвалено гарантом освітньої програми

Гарант ОП

(підпис)

/Л.Ю. Брідня/

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності
протокол № 5 від «25» квітня 2022 року

ВИТЯГ З РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Форма навчання: денна											Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження заступником декана факультету
		Кредитів на сем.	Обсяг годин						Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			Сам. роб.								
				Разом	у тому числі										
					Л	Лр		Пз	КП	КР	РГР	Конт. роб			
191	Архітектура та містобудування	2,5	75	30	22	-	8	45	-	-	1	1	е	1	

Мета та завдання освітньої компоненти

Метою дисципліни є ознайомлення студентів з досвідом первісного зодчества та архітектурної творчості (архітектурного мислення, світоглядної та естетичної доктрин) народів і культур V тис. д.н.е. – IV ст.

Завдання, що мають бути вирішені в процесі викладання дисципліни:

- Вивчення студентами періодизації історії світової архітектури, зокрема періодизації зодчеського процесу первісної доби (XXX – V тис. д.н.е.) та архітектурних стилів народів і культур V тис. д.н.е. – IV ст.;
- Досягнення розуміння студентами взаємозалежності стилю архітектури від стилю життя певного історичного періоду, взаємозалежності змісту і форми та форми і образу в архітектурі, залежності архітектурної форми від ідеологічного, функціонального та естетичного соціального замовлення та матеріальних і конструктивних можливостей епохи;
- Ознайомлення студентів з засадами композиційного мислення, планувальних та конструктивно-тектонічних засобів кожного стилю (кожної культури), еволюції композиційного мислення в межах кожного стилю (розкриття архітектурних засобів: принципів організації простору і засобів вирішення маси, домінантності просторового чи пластичного начала, каркасної чи стінової системи, принципів динаміки чи статичності, симетрії чи асиметрії і т.ін.), вивчення декоративно-оздоблювальних та конструктивних знакових, емблематичних стильових елементів та форм;
- Вивчення студентами основних тенденцій розвитку (зародження, розквіт, згасання) кожного стилю та взаємовпливів між різними культурами та різними стильовими епохами;
- Вивчення регіональних стильових різночитань в вирішенні архітектурних форм, вивчення персоналістичного доробку зодчих та доробку окремих шкіл, течій, напрямків в межах кожного стилю, періоду, регіону;
- Вивчення найвидатніших пам'яток архітектури кожного регіону та кожного етапу становлення певного стилю.

Компетентності, які має опанувати здобувач:

- ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК02. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК07. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК08. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, їх місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- СК01. Усвідомлення соціально-економічних і культурних аспектів архітектури та містобудування.

- СК03. Усвідомлення особливостей розвитку історичних і сучасних стилів в архітектурі, містобудуванні, мистецтві та дизайні України та зарубіжних країн.
- СК06. Здатність до виконання технічних і художніх зображень для використання в архітектурно-містобудівному, архітектурно-дизайнерському і ландшафтному проектуванні.
- СК07. Усвідомлення основних законів і принципів архітектурно-містобудівної композиції, формування художнього образу і стилю в процесі проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів.
- СК11. Здатність до ефективної роботи в колективі, а також до співпраці з клієнтами, постачальниками, іншими партнерами та громадськістю при розробленні, узгодженні і публічному обговоренні архітектурних проєктів.
- СК16. Усвідомлення загальних теоретичних, методичних і творчих засад архітектурного проектування.

Заплановані результати навчання

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати:**

- основні культури і, відповідно, стадії розвитку архітектури первісної доби, стародавнього світу та античності, їх історичну послідовність та ареал поширення, взаємовпливи між цими культурами (в сферах світогляду, ідеологій, соціального, державного, релігійного устроїв, естетичних вподобань, життєвого укладу та архітектурних традицій);
- історію становлення, періодизацію та регіональні стильові модифікації архітектури первісної доби, Давнього Єгипту, Міжріччя, Індії, Стародавнього Китаю, Індокитаю, Японії, індіанської Америки, Криту, античних Греції та Риму, притаманні їм архітектурні стильові риси;
- характерні для кожної з культур містобудівні, ансамблеві принципи, типи будинків і споруд, їх розпланувальні, конструктивно-тектонічні принципи; знати емблематичні декоративно-оздоблювальні стильові елементи та форми;
- мати розуміння еволюції архітектурного мислення в межах кожного стилю, основних функціональних, композиційних та художньо-образних засад архітектури кожної культури;
- знати найважливіші пам'ятки архітектури кожного етапу розвитку кожної з культур.

вміти:

- розкривати свої знання усно, письмово та графічно, вміти малювати схеми найвідоміших пам'яток архітектури, їх плани, фасади, розрізи;
- характеризувати особливості кожного стилю і наводити приклади;
- визначати поетапно весь процес розвитку архітектури первісної доби, стародавнього світу та античності;
- вміти творчо застосовувати знання щодо стильових композиційних рішень в сучасній практиці архітектури.

Зміст курсу. Тематика лекцій та практичних занять

Програма дисципліни

Змістовий модуль 1. Архітектура первісного ладу та Давнього світу.

Лекція 1

Тема 1. Загальний огляд стильового розвитку архітектури

Зміст: Вступ в дисципліну. Методичні настанови. Загальна періодизація історії світової архітектури. Історична періодизація стилів. Загальний порівняльний огляд архітектурних стилів (історична діалектика зміни змістовності, образності та прийомів творення художньої форми в стилях архітектури).

Висновки: розвиток архітектури слідує в руслі загально стильового розвитку культури, має часову вікову темперацію, є похідним від стилю життя та мислення певної культурної спільноти.

Лекція 2

Тема 2. Архітектура первісного ладу (доісторична архітектура) та традиційна народна архітектура

Зміст. Спадок архітектури первісної доби в історичній та сучасній архітектурі. Житлова та культова архітектура первісної доби. Центрична та лінійна композиція в архітектурі первісної доби. Стінова та каркасна конструкції в архітектурі первісної доби. Основні пам'ятки

Висновки: спадок традицій будівельних навиків, конструкцій і планувань, композицій і символізму доісторичного періоду є актуальними в архітектурі історичній та сучасній.

Лекція 3

Тема 3. Архітектура Давнього світу. Архітектура Давнього Єгипту

Зміст: Давньоєгипетська архітектура як основа стилестановлення середземноморської ойкумени. Періодизація і географія давньоєгипетської історії та етапи розвитку архітектури Єгипту. Становлення релігійного світобачення та політичної системи, вплив стилю життя і стилю мислення на архітектурне формоутворення. Процесуальність, ієрархічність та меморіальність як лейтмотив монументальної архітектури Єгипту. Стельові риси давньоєгипетської архітектури. Архітектура Стародавнього царства: меморіальна, погребальна, об'ємна – тенденції розвитку та приклади.

Висновки: стиль архітектури Давнього Єгипту – перший самобутній стиль в історії архітектури, який вплинув на становлення всіх наступних стилів Середземномор'я і, в подальшому, в світових масштабах.

Лекція 4

Тема 3. Архітектура Давнього світу. Архітектура Давнього Єгипту (продовження)

Зміст: Зміна центру держави та розвиток архітектури в епоху Середнього царства. "Класичний" період становлення давньоєгипетської архітектури – Нове царство. Глибинна просторова композиція, становлення ордерної системи, еволюція естетичних пріоритетів. Пам'ятки та їх аналіз. Архітектура пізнього царства та еллінізму.

Висновки: становлення фасадної композиції, ордерної системи, анфіладного планування – характерні риси архітектури Давнього Єгипту.

Практичне заняття 1.

Зміст заняття Архітектура первісного ладу (доісторична архітектура) та традиційна народна архітектура. Архітектура Давнього світу. Архітектура Давнього Єгипту. Передбачено розгляд особливостей тектонічного, композиційного мислення цих культур, визначення архітектурних стильових форм, що стали знаковими в цих культурах.

Семінарське заняття проводиться у вигляді загального обговорення вивчених лекційних тем та в формі опитування по зображеннях визначних творів архітектури вивченого періоду та ареалу. Від студентів вимагається загальна орієнтація в питанні та вміння робити самостійні висновки та припущення (формулювати думки та версії користуючись загальноприйнятою мистецькою термінологією) щодо взаємозв'язків, впливів та особливостей архітектури вивчених періодів та культур.

Лекція 5

Тема 4. Архітектура Міжріччя і Персії, Малої Азії і Близького Сходу

Зміст: Географія та періодизація історії Міжріччя. Особливості культури та мистецтва, стильові риси архітектури Міжріччя. Найважливіші пам'ятки окремих періодів та регіонів. Архітектура Міжріччя: шумеро-аккадський період, асиро-вавілонський період. Архітектура сусідніх до Міжріччя культур: в регіоні Малої Азії, на Близькому Сході та у Північній Африці – коротка характеристика. Архітектура Персії: Ахаменідська доба, Парфянське царство та Сасанідська доба. Типологія: ападани, айвани. Зороастрійські гробниці та храми вогню. Формування купольних конструкцій та хрестовокупольних об'ємно-просторових систем. Палаці Персії: особливості архітектури. Основні пам'ятки за періодами.

Висновки: регіональна архітектура Міжріччя мала важливе значення в становленні зодчества Малої Азії, Близького Сходу і Середньої та Південної Азії.

Лекція 6

Тема 5. Архітектура Індії, Індокитаю, Далекого Сходу та Мезоамерики

Зміст: Архітектура Індії: стильові риси, періодизація, регіональні школи. Індійська буддистка, індуїстська, джайніська архітектура. Архітектура Індокитаю. Основні пам'ятки. Архітектура Далекого Сходу: Архітектура Китаю, періодизація історії, найвизначніші епохи для становлення архітектури. Матеріал і конструктивно-тектонічні системи: дерев'яний “ордер” доугун, конструкція даху в китайській архітектурі. Форми одно- та двоповерхових каркасних побудов. Відмінності північного та південного стилю. Оборонне зодчество та містобудування Китаю. Поховальні комплекси (міста-некрополі з курганами-пірамідами). Палаці і резиденції, садиби та парки (палацово-паркові комплекси, приватні парки-садиби) Китаю. Буддійські монастирські комплекси Китаю: варіанти композиційної розпланувальної структури, об'ємно-просторові вирішення, типологія. Відмінності пагод в Китаї та Японії. Характерні риси буддійських храмових комплексів Японії. Архітектура синто в Японії. Традиції житлової (народної, палацової), господарської (зернохосовижа), фортифікаційної (замки), садово-паркової архітектури. Основні пам'ятки. Географічні та природно-кліматичні обставини та хронологія формування державних утворень стародавньої Америки. Стильові і композиційні особливості архітектури. Матеріали і конструктивні системи, використовувані в давній Америці. Монументальні культові споруди Центральної Америки в епоху ранньорабовласницьких держав: ступінчасті піраміди, палаці і храми племен Майя і толтекських племен Мексиканського нагір'я. Будівельна культура Інків, пам'ятники столиці Куско та фортеця Мачу-Пікчу.

Висновки: архітектура Індії та Далекого Сходу є оригінальним регіональним досвідом розвитку формальної (в Індії) та конструктивної (на Далекому Сході) складової

архітектури.

Практичне заняття 2.

Зміст заняття Архітектура Давнього Єгипту (продовження). Архітектура Міжріччя і Персії, Малої Азії і Близького Сходу. Архітектура Індії, Індокитаю, Далекого Сходу та Мезоамерики. Єдність та відмінність між окремими періодами та культурами (Єгиптом, Міжріччям, Індією, Китаєм, Америкою), їх внесок в світову скарбницю архітектури. Відмінна змістовність та образність, ідеологічного та функціонально-типологічного завдань архітектури, відмінності застосовуваних матеріалів, новації конструктивних рішень. Прикладах пам'яток архітектури, аналіз розпланування, об'ємно-просторового вирішення, характеру деталей та декору. Семінарське заняття проводиться у вигляді загального обговорення вивчених лекційних тем та в формі опитування по зображеннях визначних творів архітектури вивченого періоду та ареалу. Від студентів вимагається загальна орієнтація в питанні та вміння робити самостійні висновки та припущення (формулювати думки та версії користуючись загальноприйнятою мистецькою термінологією) щодо взаємозв'язків, впливів та особливостей архітектури вивчених періодів та культур.

Змістовний модуль 2. Архітектура античності.

Лекція 7

Тема 1. Архітектура античної Греції та елліністичних держав

Зміст: Географія стилетворчих центрів Егейського світу (Кікліди, Троада, Крит і Санторіні, Пелопонес). Періодизація розвитку. Роль Криту як зв'язкової ланки культур Єгипту і Греції. Роль Анатолійського півострова (Малої Азії) як зв'язкової ланки східних і західних стилів. Регіональність протодоричного та протоіонічного мистецтва. Архітектура Криту і Санторіні 3-2 тис. д.н.е. Особливості естетики. Пам'ятки Кносу, Феста, Малії, Катозакро, Тіри. Періодизація, стильові риси грецької античної архітектури. Становлення ордерної системи. Структура полісу. Акрополь та агора. Житлова архітектура. Сакральна архітектура. Суспільна архітектура. Архітектура архаїки. Основні пам'ятки.

Висновки: архітектура античної Греції є першим в історії стилем, що втілює ідеали гуманістично орієнтованого суспільства, розвиває світську демократичну типологію та художню образність архітектури, знаходить засоби гармонізації ландшафту і архітектури, людини і соціуму.

Лекція 8

Тема 1. Архітектура античної Греції та елліністичних держав (продовження)

Зміст. Зміни стильового ідеалу за періодами. Містобудівна структура полісу. Суспільна архітектура: площі, театри, стадіони, гімназії, стої. Храміві комплекси в акрополях. Архітектура класики та еллінізму. Ансамбль Афінського акрополя. Ансамбль в Дельфах. Ансамблі доби еллінізму. Основні пам'ятки. Архітектура Великої Греції. Грецька архітектура в Малій Азії та на середземноморському узбережжі. Архітектура грецьких колоній Азії: Парфії, Бактрії, Согдіани, архітектура індо-греків. Роль грецької античної архітектури в світовому історичному розвитку архітектури.

Висновки: досвід античної грецької архітектури є основоположним для майбутнього розвитку архітектури давнього Риму, середньовічної ойкумени, ново часової Європи і є актуальним в сучасному архітектурному процесі.

Практичне заняття 3.

Зміст заняття Архітектура античної Греції та елліністичних держав. Гуманістична спрямованість античної архітектури. Емблематика грецької архітектури: давньогрецька ордерна система. Периптер та перестиль. Типологія суспільної світської архітектури. Типологія храмів. Відмінностях між періодами грецької архітектури, класики та еллінізму. Основні пам'ятки.

Лекція 9

Тема 2. Архітектура Давнього Риму

Зміст: Архітектура етрусків і Республіки. Періодизація. Стильові риси римської архітектури. Розпланувальна структура Риму. Ансамбль республіканських форумів. Особливості житлової та суспільної архітектури, сакральної архітектури. Основні пам'ятки

Висновки: стиль архітектури античного Риму мав надзвичайне географічне поширення і світове значення.

Лекція 10

Тема 2. Архітектура Давнього Риму (продовження)

Зміст: Архітектура імперії. Зміни стильового ідеалу та форм архітектури. Ансамбль імператорських форумів. Палаці та вілли імператорів. Архітектура провінцій. Основні пам'ятки. Роль римської античної архітектури в світовому історичному розвитку архітектури.

Висновки: архітектура стародавнього Риму стала новаторською та основоположною для подальшого світового розвитку архітектури в плані типології, будівельних навиків та конструктивних систем, розпланувальних композицій та художньої образності.

Лекція 11

Тема 3. Архітектура ранньохристиянського періоду. Архітектура Кавказу.

Зміст: Архітектура кризового та християнського періодів. Зміни стильового ідеалу та форм архітектури римської архітектури. Катакомбна архітектура. Мавзолеї та хрещальні. Базиліки Риму, Равени, провінцій. Основні пам'ятки. Матеріали, конструкції, народні традиції в архітектурі Кавказу. Архітектура Вірменії. Архітектура Грузії. Основні пам'ятки

Висновки: віднайдені і утверджені в період пізньої римської імперії форми сакральної християнської архітектури стали основою подальшого тисячолітнього розвитку храмобудування Європи.

Практичне заняття 4.

Зміст заняття Архітектура Давнього Риму. Відмінності між грецькою та римською культурою та архітектурою. Новації інженерної думки, конструктивного досвіду, нових типів будівель. Географічний ареал поширення римської культури та архітектурних традицій Риму, стійкість цих традицій. Відмінності між періодами етруського, республіканського, імперського та пізньоімперського християнського римського зодчества. Архітектура ранньохристиянського періоду. Відмінності між християнським та язичницьким храмобудуванням, становлення розпланування християнського храму. Архітектура Кавказу, самотня школа християнського храмобудування.

Індивідуальне завдання (тематика та зміст індивідуальних завдань, вимоги до виконання та оформлення)

Індивідуальні роботи (ІДЗ) виконуються студентами в формі графічної роботи (Розрахунково-графічної роботи) з метою глибокого ознайомлення з архітектурою Давнього світу та античності. Індивідуальні завдання виконуються згідно рекомендацій даних на аудиторних заняттях та наведених в окремих розділах авторських Методичних вказівок та в Переліку індивідуальних завдань.

Робота складається з двох частин:

- написання оригінального авторського аналітичного реферату (тема реферату присвячена поглибленому вивченню певного пам'ятника, обсяг реферату – 5-7 сторінок формату А-4 з текстом, за визначеною структурою, змістом, висновками, літературою та ілюстраціями)
- створення графічного альбому замальовок пам'яток архітектури (альбом включає від 6 до 10 аркушів формату А-3, присвячених кожен окремій темі (стилю архітектури), з закомпонованими і підписаними малюнками вибраних пам'яток з усіх тем курсу – замальовки планів, фасадів, перетинів, перспектив, деталей).

Теми індивідуальних завдань (графічно-аналітичної роботи) обираються студентами самостійно з переліку пам'яток архітектури, які рекомендовані до включення в альбом замальовок та як теми реферативних досліджень. Перелік повідомляється студентам під час аудиторних занять та наводиться в окремому розділі Методичних вказівок.

Методи контролю та оцінювання знань: шкала оцінювання знань, вмінь та навичок здобувача (роз'яснення усіх аспектів організації освітнього процесу щодо засвоєння освітньої компоненти)

Усний контроль (опитування, дискусії, бесіди), обов'язкові тематичні індивідуальні опитування по атрибуції пам'яток архітектури за візуальним рядом, перевірка та співбесіда з ІДЗ (аналітичної розрахунково-графічної роботи РГР).

Політика щодо академічної доброчесності

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятись на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій Здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування

Здобувач, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який засвідчує ці причини.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, наукова та науково-практична конференція (круглий стіл) тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Контроль знань студентів здійснюється під час проведення поточного, модульного та підсумкового (екзаменаційного) контролів.

Основні форми участі Здобувачів у навчальному процесі, що підлягають **поточному контролю**: виступ на практичних заняттях; доповнення, опонування до виступу, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; завдання (ІДЗ, РГР), оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується Здобувачами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань Здобувача аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості умінь поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;
- досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;
- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, вміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються Здобувачу за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних та практичних занять, форма його проведення це:

- одноразова перевірка конспектів лекцій (забезпечує контроль старанності студентів під час лекційних занять),
- рейтингова оцінка за результатами відповідей студентів під час практичних семінарських занять (забезпечує контроль знань студентів з тем змістовних модулів),
- оцінка графічно-аналітичної роботи (РГР виконаної як ІДЗ), співбесіди за нею.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності Здобувачів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Модульний контроль проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формує цей модуль. Модульний контроль реалізується шляхом узагальнення результатів поточного контролю.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА МОДУЛЯМИ
Розподіл балів для дисципліни з формою контролю екзамен

Поточне оцінювання		Підсумковий контроль (екзамен)	Сума балів
Змістовні модулі			
1	2		
0 - 30	0 - 30	0 - 40	0-100

Індивідуальне завдання має форму аналітично-графічної роботи (РГР), яка складається з двох частин (реферат та альбом замальовок пам'яток архітектури) і підлягає захисту Здобувачом на заняттях, які призначаються додатково.

Умови та вимоги щодо оцінювання знання при захисті-співбесіді за РГР:

- оцінка аналітичного реферату здійснюється відповідно вимогам наведеним в методичних вказівках, оголошених на лекціях, висвітлених в робочій програмі дисципліни. Найпершою вимогою щодо даного виду роботи є створення студентом аналітичного авторського тексту. На основі опрацювання навчальних та наукових академічних літературних джерел студент має створити власний творчий продукт, скласти власні судження з теми та питань реферату. В разі цитування чужих даних, думок та текстів необхідним є посилання на джерело, звідки запозичені дані матеріали. Від студентів вимагається мати вичерпні знання щодо пам'ятки архітектури, якій присвячено реферат, загальні дання щодо епохи, стилю, шкли, значення пам'ятки серед типологічних аналогів, історію будівництва, особливості архітектурного рішення (типових та новаторських рис в розплануванні, конструкціях, композиції, деталюванні, образності), вміти формулювати самостійні аргументовані висновки щодо ролі даного об'єкта в історії архітектури
- оцінка графічного альбому замальовок: від студентів вимагається вміння атрибутувати вивчені стилі в архітектурі та аргументувати своє судження через вказання на притаманних певному архітектурному об'єкту характерних стильових рис, загальна орієнтація в питанні та вміння робити самостійні висновки та припущення (формулювати думки та версії користуючись загальноприйнятою мистецькою термінологією) щодо взаємозв'язків, впливів та особливостей архітектури вивчених періодів та культур. За замальовками пам'яток архітектури в своєму альбомі студентам необхідно атрибутувати (визначити) стиль, період (сторіччя) та регіональну школу, відзначити характерні стильові риси певної пам'ятки архітектури.

Матеріали індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до початку залікової сесії. Викладач має право вимагати від Здобувача доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Шкала оцінювання індивідуальної роботи ІДЗ (РГР)

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	15	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	13	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)

добре	11	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	8	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)
задовільно	5	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)

Підсумковий контроль здійснюється в ході екзамену, він враховує результати поточного і модульного контролів і може бути зарахований на основі їх узагальнення (т.зв. «автомат»), а в разі недостатнього результату – здійснений шляхом складання екзамену. Результати відповідей на екзамені додаються до результатів поточного і модульного контролів і складають єдиний сумарний бал з підсумкового контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю екзамен

Поточне оцінювання				Підсумковий контроль (екзамен)	Сума балів
Аудиторна робота		Самостійна індивідуальна робота ІДЗ			
ЛЕКЦІЇ (одноразова перевірка конспектів)	ПРАКТИКИ - СЕМІНАРИ (рейтингова система за відповіді)	РГР			
		Реферат	Альбом замальовок		
0-10	0-40	0-20	0-30	0-40	100

Оцінка з підсумкового контролю (екзамен) проставляється за результатами оцінок вищеназваних видів робіт (лекції, семінари, індивідуальна розрахунково-графічна робота), тобто за узагальненням результатів поточного і модульного контролів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю

До екзамену допускаються лише студенти, які не мають заборгованості з предмету, отримали бали за індивідуальну графічно-аналітичну роботу (РГР).

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен продемонструвати свої знання на перезаліку, що проводиться під час сесії у вигляді усного опитування по картках із зображеннями творів мистецтва. У разі невідповідності знань на перезаліку, студент має доопрацювати матеріал і спробувати здати ще раз на початку наступного семестру. У разі повторної невідповідності знань, студент направляється на повторний курс.

Здобувач, який не відвідував занять та не виконав вимог робочої програми по змістових модулях (на момент початку сесії має менш ніж 35 балів), не допускається до складання підсумкового контролю і залишається на повторний курс.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

Методичне забезпечення дисципліни: список навчально-методичного забезпечення, джерел та літератури для підготовки до практичних занять та виконання індивідуальних завдань

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Горбик Олена. Всесвітня історія архітектури в тезах і зображеннях (пам'ятникознавчий довідник). – К.: Фенікс, 2017. - Ч. 1. Архітектура первісної доби та традиційна архітектура. Архітектура давнього світу. Архітектура античності та раннього християнства: наукове видання. Видання друге: доповнене – 2018. – 164 с., 117 іл. ISBN 978-966-136-422-5
2. Горбик О.О. «Історія світової середньовічної архітектури. Частина 1. Християнське храмубудування пізньоримської імперії (I-V ст.). Архітектура Візантії (V- XV ст.). Архітектура Кавказу (Грузії та Вірменії IV-XIV ст.)»: навчальний посібник. - К.: «Фенікс», 2015. – 224 с.

3. *Архитектура: Короткий словник-довідник / За загальною ред. А.П. Мардера – К.: Будівельник, 1995. – 282 с.*
4. *Всеобщая история архитектуры: Краткий курс: В 2 т. – М., 1958. – Т.1.*
5. *Всеобщая история архитектуры: В 12 т. – Т.1. Архитектура древнего мира М., 1970. – 512 с.*
6. *Всеобщая история архитектуры: В 12 т. – Т.2. Архитектура античного мира. - М., 1973. – Т. 2. – 711 с.*
7. *Всеобщая история архитектуры: В 12 т. – Т. 9. Архитектура Восточной и Юго-восточной Азии . – М., 1971. – 643 с.*
8. *Тимофієнко В.І. Нариси всесвітньої історії архітектури: т. 1. Архітектура стародавнього світу. Кн. 1. – К., Видвництво КНУБА, 2000 р. – 489 с.*
9. *Ралев А.Б. История архитектуры развивающихся стран. – К.: Вища школа, 1986. – 245 с., ил.*
10. *Шевцова Г.В. Історія японської архітектури і мистецтва. – К.: Грані-Т, 2011. – 231 с.*
11. *Тимофієнко В.І. Історія архітектури стародавнього світу. – К., 2006.*

Допоміжна

1. *Михайловский И.Б. Теория классических архитектурных форм. – М., 1937.*
2. *Михайловский И.Б. Архитектурные формы античности. – М., 1949*
3. *Брунов Н.И. Очерки по истории архитектуры. – М.-Л, 1937 – Т.1.*
4. *Брунов Н.И. Памятники Афинского акрополя. – М., 1973*
5. *Брунов Н.И. Пропорции в античной и средневековой архитектуре. Вып.1. – М., 1935.*
6. *Гартман К.О. История архитектуры: в 2 т. – М., 1936. - Т.1.*
7. *Саваренская Т.Ф. История градостроительного искусства. – М., 1984*
8. *Витрувий. Десять книг об архитектуре – М., 1936.– Т.1. – Текст трактата*
9. *Пучков А.А. Парадокс античности: Принцип художественно-пластической телесности античной архитектуры. – К., 1998*
10. *Михайлов Б.В. Витрувий и Эллада. Основы античной теории архитектуры. – М., 1967*
11. *Всеобщая история искусств: В 6 т.– М.. 1956.– Т.1.*
12. *Дмитриева Н.А. Краткая история искусств. В 3х тт.– М.: Искусство, 1990.*
13. *Випер Б.Р. Искусство Древней Греции: в 2 т.– М., 1972*
14. *Гримм Г.Д. Пропорциональность в архитектуре. – Л., Москва, 1935 – 147 с.*
15. *Грубе Г.-Р., Кучмар А.- Путеводитель по архитектурным формам. Стройиздат, 2003, репринтное.*
16. *Глазычев В.Л. Архитектура. Энциклопедия. М.: АСТ, 2002 – 680 с.*
17. *Бринкман А. Пластика и пространство как проблема художественной формы/Пер. с нем. Вст. ст. И. Хвойника. – М.: Изд-во Всесоюзн. Акад. Архит., 1935.– 296 с.*
18. *Барановский В. Г. Архитектурная энциклопедия архитектурных стилей второй половины XIX века. Детали. Избранные таблицы. В 9 томах*
19. *Токарский Н.М. Архитектура Армении 4-14 вв.– Ереван, 1961.*
20. *Габричевский А.Г. Теория и история архитектуры: Избр. соч. / Под ред. А.А. Пучкова. – К.: Самватас, 1993.– 255 с.*
21. *Бартенев И.А. Форма и конструкции в архитектуре.– Л., 1968*
22. *Крыжицкий С.Д. Архитектура античных городов Северного Причерноморья.– К., 1993*
23. *Buhlmann, J. (Josef) Classic and Renaissance Architecture. – 1916 - таблиці*

Конспекти лекцій:

- відеолекції з усіх тем курсу

Методичні роботи:

Підручники:

1. Горбик Олена. Всесвітня історія архітектури в тезах і зображеннях (пам'ятниковознавчий довідник).– К.: Фенікс, 2017.– Ч. 1. Архітектура первісної доби та традиційна архітектура. Архітектура давнього світу. Архітектура античності та раннього християнства: наукове видання. Видання друге: доповнене – 2018.– 164 с., 117 іл. ISBN 978-966-136-422-5
2. Горбик О.О. «Історія світової середньовічної архітектури. Частина 1. Християнське храмування пізньоримської імперії (I-V ст.). Архітектура Візантії (V- XV ст.). Архітектура Кавказу (Грузії та Вірменії IV-XIV ст.)»: навчальний посібник.– К.: «Фенікс», 2015.– 224 с.

Методичні вказівки:

1. Горбик О.О. Архітектура первісної доби, давнього світу та античності, архітектура регіонів індуїзму та буддизму: рубрикатор питань та перелік пам'яток світової архітектури. Методичні вказівки до семінарських (практичних) занять, виконання індивідуальної розрахунково-графічної роботи та підготовки до іспиту з дисципліни «Історія архітектури і містобудування: частина перша». – К: Фенікс, 2016. – 44 с.

ТАКОЖ:

Відеозаписи лекцій з поясненнями розробки і прикладами графо-аналітичної роботи (див. Інформаційні ресурси)

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Електронне навчально-методичне забезпечення дисципліни розміщено на Освітньому сайті КНУБА (<http://org2.knuba.edu.ua>).

Також:

1. <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=12874>
2. <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=12875>
3. <https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=12879>
4. <https://www.youtube.com/watch?v=CB5ir0Wsf-w&t=1980s>
5. <https://www.youtube.com/watch?v=VNmuaFRg10A&t=93s>
6. https://www.youtube.com/watch?v=h8ce_qkbO8w&t=54s
7. <https://www.youtube.com/watch?v=E2l2rzDwM1k&t=652s>
8. <https://www.youtube.com/watch?v=pbPHiK7eAl0&t=370s>
9. <https://www.youtube.com/watch?v=mImjSG0G8wk&t=231s>
10. <https://repository.knuba.edu.ua/handle/987654321/9625>
11. <http://archinform.knuba.edu.ua/article/view/229367>
12. <https://repository.knuba.edu.ua/handle/987654321/2547>
13. <https://repository.knuba.edu.ua/bitstream/handle/987654321/5512/10.pdf?sequence=1>
14. <http://archinform.knuba.edu.ua/article/view/255181>
15. <http://library.knuba.edu.ua/>